

Til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse og professionshøjskoler samt private udbydere af arbejdsmarkedsuddannelser

Institutionsafdelingen

Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5567
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

17. december 2010

Sags nr.:
168.20H.031

Ændringer i deltagerbetaling for avu, gymnasiale enkeltfag, arbejdsmarkedsuddannelser og åben uddannelse pr. 1. januar 2011

Folketinget har den 16. december 2010 vedtaget lovforslag nr. L 33 – forslag til Lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser) og lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. (Ændring af deltagerbetaling på almene og erhvervsrettede voksen- og efteruddannelse m.v.).

Det vedtagne lovforslag indebærer for undervisningsforløb, der påbegyndes den 1. januar 2011 eller senere:

- En generel justering af den almindelige deltagerbetaling på almen voksenuddannelse (avu) og almene gymnasiale enkeltfag (stx og hf). Om den generelle justering se nærmere i [afsnit A](#) nedenfor.
- Indførelse af regler om, at kursister etc. ved tilmelding til enkeltfagsundervisning til avu, enkeltfagsundervisning til gymnasiale enkeltfag (stx, hf, hhx og htx), og uddannelser og uddannelsesaktiviteter omfattet af § 6, stk. 2, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. skal oplyse, om de har en videregående uddannelse. Se nærmere i [afsnit B](#) nedenfor.
- Indførelse af en ordning med fuld deltagerbetaling for kursister med en videregående uddannelse på enkeltfagsundervisning til avu, enkeltfagsundervisning til gymnasiale enkeltfag (stx, hf, hhx og htx), og

uddannelser og uddannelsesaktiviteter omfattet af § 6, stk. 2, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. Om ordningen med fuld deltagerbetaling se nærmere i afsnit C nedenfor.

Kursister med en videregående uddannelser, der påbegynder undervisningsforløb den 1. januar 2011 eller senere på de ovenfor nævnte undervisningsforløb, indgår ikke i beregningen af institutionernes statstilskud vedrørende det pågældende undervisningsforløb.

Med hensyn til håndteringen af allerede tilmeldte kursister til undervisningsforløb, der påbegyndes den 1. januar 2011 eller senere se nærmere afsnit D nedenfor.

Det vedtagne lovforslag indebærer endvidere, at der fra 1. juli 2011 indføres en forhøjet deltagerbetaling for kursister, der modtager efterløn eller en aldersbetinget pension, og som ikke eller kun i mindre omfang har arbejdsmarkedstilknytning, og som deltager i enkeltfagsundervisning til avu, stx, hf, hhx eller htx. Undervisningsministeriet vil i løbet af foråret 2011 orientere nærmere om ordningen med forhøjet deltagerbetaling.

A. Generel justering af den almindelige deltagerbetaling

Det vedtagne lovforslag indebærer for avu, at den almindelige deltagerbetaling for fra 1. januar 2011 er 110 kr. pr. fag for kernefagene, og 1.100 kr. pr. fag for øvrige fag.

Kernefagene i avu er dansk, dansk som andetsprog, engelsk, matematik, naturvidenskab, historie, samfundsfag, tysk og fransk.

For hf- og stx-enkeltfag ændres den nuværende ordning, hvor bestyrelsen for institutionen hidtil har fastsat deltagerbetalingens størrelse inden for to intervaller. Fremover fastsættes den almindelige deltagerbetaling centralt af undervisningsministeren.

Fra 1. januar 2011 fastsættes deltagerbetalingen til 450 kr. for fagene biologi, dansk, engelsk, fransk, fysik, geografi, historie, kemi, matematik, psykologi, religion, samfundsfag, tysk, den naturvidenskabelige faggruppe og kultur- og samfundsfagsgruppen. For de øvrige hf- og stx-enkeltfag er den almindelige deltagerbetaling 1.100 kr.

Undervisningsministeriet vil snarest udstede en ny bekendtgørelse om den almindelige deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og almen-gymnasiale uddannelser til erstatning af bekendtgørelse nr. 213 af 19. marts 2009. Den nye bekendtgørelse vedlægges som udkast til orientering.

I forhold til åben uddannelse bemærkes, at det vedtagne lovforslag ikke indebærer ændringer i størrelsen af den centralt fastsatte normpris pr. uge for deltagerbetaling for uddannelsesaktiviteter omfattet af § 1 i bekendtgørelse nr. 19 af 16. januar 2009 om deltagerbetaling ved erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse i 2010 med senere ændringer. Normprisen vil blive reguleret som det fremgår af anmærkningerne til finansloven for 2011, der blev vedtaget den 16. december 2010. Det fremgår af anmærkningerne til forslaget til finanslov for 2011 (§ 20.72.01.10), at normprisen pr. uge i 2011 udgør 590 kr. eller 880 kr. Dette vil ved en ændringsbekendtgørelse blive indarbejdet i bekendtgørelse nr. 19 af 16. januar 2009 om deltagerbetaling ved erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse i 2010 med senere ændringer. Ændringsbekendtgørelsen vedlægges til orientering i udkast og opmærksomheden henledes på udkastets § 1, nr. 3.

B. Oplysning ved tilmelding om kursisten har en videregående uddannelse

Som følge af den under afsnit C beskrevne ordning med fuld deltagerbetaling for kursister med en videregående uddannelse skal alle kursister ved tilmelding til de nedenfor nævnte uddannelsesforløb, der påbegyndes den 1. januar 2011 eller senere, oplyse, om de har en videregående uddannelse.

Oplysningen om kursistens eventuelle videregående uddannelse skal gives ved tilmelding til

- enkeltfagsundervisning til avu,
- enkeltfagsundervisning til gymnasiale enkeltfag (stx, hf, hhx og htx),
og
- uddannelser og uddannelsesaktiviteter omfattet af § 6, stk. 2, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., dvs. arbejdsmarkedsuddannelser, enkeltfag på erhvervsuddannelser, deltidsuddannelser efter lov om åben uddannelse på niveau med erhvervsuddannelser og enkeltfag herfra, enkeltfag på fodterapeutuddannelsen efter lov om åben uddannelse, deltidsuddannelser ved social- og sundhedsuddannelserne efter lov om åben uddannelse og enkeltfag herfra.

For avu, stx-enkeltfag og hf-enkeltfag vil de nye oplysningskrav komme til at fremgå af den nye bekendtgørelse om den almindelige deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og almengymnasiale uddannelser. Den nye bekendtgørelse vedlægges i udkast til orientering og opmærksomheden henledes på udkastets § 5.

For hhx-enkeltfag, htx-enkeltfag og uddannelser og uddannelsesaktiviteter omfattet af § 6, stk. 2, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. vil de nye oplysningskrav blive indarbejdet i bekendtgørelse nr. 1543 af 27. december 2009 om åben uddannelse og tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser m.v. med senere ændringer. Ændringsbekendtgørelsen vedlægges til orientering som udkast og opmærksomheden henledes på udkastets § 1, nr. 2.

Uddannelsesinstitutionerne kan på deres tilmeldingsblanketter fremover indføje, at kursisterne skal oplyse, hvorvidt de har en videregående uddannelse. Kursister som svarer ja behøver ikke oplyse hvilken videregående uddannelse de har, mens kursister, der svarer nej bør bedes erklære (dvs. skrive under på), at de ikke har en videregående uddannelse.

Hvis en kursist har behov for vejledning om begrebet videregående uddannelse, vil uddannelsesinstitutionen kunne bede kursisten oplyse sin uddannelsesmæssige baggrund med henblik på vejledningen.

Undervisningsministeriet vedlægger til inspiration en blanket som uddannelsesinstitutionerne kan anvende til at indhente oplysninger om kursisters uddannelsesbaggrund. Blanketten eller en tilsvarende kan indarbejdes i institutionens allerede udarbejdede tilmeldingspapirer. Om håndteringen af allerede tilmeldte kursister se afsnit D nedenfor.

Det bemærkes, at uddannelsesinstitutionerne ved behandling af personoplysninger som led i ordningen med fuld deltagerbetaling som ved enhver anden behandling af personoplysninger, vil skulle iagttage bestemmelserne i persondataloven.

Særligt om tilmelding til arbejdsmarkedsuddannelser

Særligt for så vidt arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencevurdering har det ikke været muligt inden den 1. januar 2011 tilrette den digitale tilmelding via portalen www.EfterUddannelse.dk til at håndtere den nye ordning med fuld deltagerbetaling for kursister med en videregående uddannelse.

Det betyder, at selvstændige erhvervsdrivende og arbejdsgivere, der tilmelder kursister, ikke kan tilmelde ansatte med en videregående uddannelse via den digitale tilmelding, men i stedet skal rette henvendelse til den pågældende uddannelsesinstitution.

For kursister, der tilmeldes via den digitale tilmelding vil systemet blive ændret, så tilmeldingen kommer til at indeholde en erklæring om, at den tilmeldte ikke har en videregående uddannelse.

Reglerne om den digitale tilmelding i bekendtgørelse nr. 1543 af 27. december 2009 om åben uddannelse og tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser m.v. med senere ændringer, vil blive ændret. Ændringsbekendtgørelsen vedlægges til orientering i udkast og opmærksomheden henledes på udkastets § 1, nr. 3-5.

Det kan oplyses, at Undervisningsministeriet arbejder på, at den digitale tilmelding hurtigst muligt tilpasses ordningen med fuld deltagerbetaling.

Begrebet videregående uddannelse

Ved videregående uddannelse forstås en kort (erhvervsakademiuddannelse og VVU), mellemlang (universitetsbachelor, professionsbacheloruddannelse og diplomuddannelse) samt en kandidat- og masteruddannelse, der er afsluttet med et afgangsprøve eller eksamen.

Ved vurderingen indgår kun afsluttede hele uddannelser. For eksempel vil en person, der højest har gennemført 2 år af en læreruddannelse eller 2 moduler af en akademiuddannelse, blive anset som en kortuddannet, såfremt kursisten ikke har andre videregående uddannelser.

En videregående uddannelse vil for eksempel være de uddannelser, der er omfattet af lov nr. 207 af 31. marts 2008 om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov nr. 579 af 9. juni 2006 om uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen, lov nr. 315 af 19. april 2006 om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog, bekendtgørelse af lov om medie- og journalisthøjskolen jf. lovbekendtgørelse nr. 815 af 8. september 2009 og i kapitel 3 i lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne, jf. lovbekendtgørelse nr. 1049 af 9. november 2009.

Uddannelser, der er omfattet af lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 510 af 19. maj 2010, er ikke videregående uddannelser. Det betyder, at eksempelvis landmandsuddannelsens overbygningsuddannelser ikke anses som videregående uddannelser.

Ved vurderingen af, hvorvidt en uddannelse anses som en videregående uddannelse, lægges uddannelsens aktuelle niveaumæssige indplacering til grund. Det vil for eksempel sige, at en uddannelse, der på gennemførelsestidspunktet var en erhvervsfaglig uddannelse, men nu er en videregående uddannelse, indplaceres som en videregående uddannelse. Som eksempel kan nævnes optikeruddannelsen, der tidligere var på erhvervsuddannelsesniveau, men som i dag er en professionsbacheloruddannelse (optometrist). Alle uddannede indenfor området – uanset om de er uddannet efter den tidligere erhvervsuddannelse til optiker eller har gennemført den nye professionsbacheloruddannelse - vil være omfattet af ordningen med fuld deltagerbetaling.

Oplysninger om, hvilket niveau de enkelte uddannelser er indplaceret på, fremgår blandt andet af www.ug.dk og Danmarks Statistiks klassificering af uddannelser, der findes på hjemmesiden

http://www.dst.dk/tilsalg/forskningservice/hkt4forsker/hkt4_variabel_liste_forsker/hkt4_variabel.aspx?fk=29940.

De koder der på Danmarks Statistik begynder med 40, 50 60, 65 og 70 betragtes som videregående uddannelser. Uddannelser, der med tiden har skiftet uddannelsesniveau, f.eks. sygeplejerskeuddannelsen der har skiftet fra at være en kort videregående uddannelse til at være en mellemlang videregående uddannelse, står under den nuværende niveauindplacering.

Forældede uddannelser, f.eks. småbørnslærerinde eller lignende, skal altså indplaceres på et niveau, der svarer til den uddannelse, der i dag minder mest om den forældede uddannelse. Det er institutionerne, der skal foretage vurderingen.

Personer med en udenlandsk uddannelse skal indplaceres på niveau med en tilsvarende nuværende dansk uddannelse. Det er institutionen selv, der skønner uddannelsesniveaet. Et eksempel kunne være at en person, der har gennemført en sygeplejerskeuddannelse i Tyskland, således vil blive anset som for højt uddannet, også selvom vedkommende evt. ikke vil kunne opnå dansk autorisation uden supplerende uddannelse.

Ved vurderingen af, om hvilket niveau en udenlandsk uddannelse skal indplaceres på, kan der blandt andet søges information på Styrelsen for International Uddannelses hjemmeside under tidligere afgørelser.

<http://www.iu.dk/anerkendelse/soeg-i-vurderinger>

I forhold til ordningen med fuld deltagerbetaling forældes en videregående uddannelse ikke efter fem år, som det er tilfældet ved VEU-godtgørelse og SVU. Eksempelvis vil en lærer, der er uddannet for 30 år siden, men ikke siden har brugt læreruddannelsen, fortsat betragtes som havende en videregående uddannelse og dermed være omfattet af ordningen med fuld deltagerbetaling.

Ministeriet vil i begyndelsen af 2011 fremsende flere eksempler på, hvad der betragtes som en videregående uddannelse som inspiration for institutionerne.

Ved yderligere tvivlsspørgsmål kan institutionerne henvende sig til Undervisningsministeriet, Pernille Ulla Knudsen, Pernille.Ulla.Knudsen@Uvm.Dk

Fejlagtige oplysninger om videregående uddannelse

Hvis en uddannelsesinstitution efter tilmeldingen bliver opmærksom på, at en tilmeldt kursist har en videregående uddannelse, skal institutionen opkræve den fulde deltagerbetaling hos vedkommende.

Hvis en kursist i sådan en situation ikke vil betale den fulde deltagerbetaling, kan vedkommende ikke fortsat følge den pågældende undervisning.

Hvis der foreligger omstændigheder, der kan give anledning til at antage, at kursisten bevidst har givet fejlagtige oplysninger om sin uddannelsesstatus, bør institutionen overveje at politianmelde vedkommende kursist med henblik på, at politiet kan vurdere sagen med henblik på eventuel straffesag mod vedkommende.

C. Fuld deltagerbetaling

Det vedtagne lovforslag indebærer, at for undervisningsforløb, der påbegyndes den 1. januar 2011 eller senere, er der fuld deltagerbetaling for kursister med en videregående uddannelse på:

- Enkeltfagsundervisning til almen voksenuddannelse (avu).
- Enkeltfagsundervisning til de gymnasiale uddannelser stx, hf, hhx og htx.
- Uddannelser og uddannelsesaktiviteter omfattet af § 6, stk. 2, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.

Kursister på de ovenfor nævnte uddannelsesforløb indgår heller ikke i beregningen af statstilskud.

Det bemærkes, at personer med en videregående uddannelse, som er selvstuderende (personer som ikke er tilmeldt et kursusforløb, men kun tilmeldt en prøve/eksamen relateret til et kursus) alene skal betale den almindelige deltagerbetaling for det pågældende fag.

Størrelsen af den fulde deltagerbetaling

Den fulde deltagerbetaling skal svare til de gældende takster på finansloven samt den ordinære deltagerbetaling. De gældende takster for de enkelte fag fremgår af takstkataloget på undervisningsministeriets hjemmeside:

<http://www.uvm.dk/For%20institutioner/Finanslov%20og%20tilskud/Tilskud/Takstkatalog.aspx>

Endeligt vil der i starten af januar 2011 blive lagt en opslagsfunktion på Undervisningsministeriets hjemmeside, således at kommende kursister og arbejdsgivere kan fortage et opslag på et relevant uddannelsesområde og kursusnummer og få vist en samlet minimumspris pr. fag for kursister med en videregående uddannelse. I EfterUddannelse.dk vil der via et link blive henvist til denne søgefunktion.

Opkrævning af den fulde deltagerbetaling

Der er ikke fastsat regler om, hvorledes eller med hvilke terminer den fulde deltagerbetaling, ifølge bestemmelserne i § 47, stk. 1, 3. pkt., og § 48, stk. 1, 5. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 8, stk. 4, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., skal opkræves.

Det er således den enkelte uddannelsesinstitution som skal træffe beslutning om opkrævningen.

Det er for den fulde deltagerbetaling ikke et krav, at kursisterne har betalt det samlede beløb forud for undervisningens start, men det vil være op til den enkelte institution at fastlægge frister for opkrævningen, herunder om der skal være en eller flere opkrævninger, og størrelsen på de enkelte opkrævninger.

Det må dog forudsættes, at et beløb mindst svarende til den almindelige deltagerbetaling opkræves før undervisningens start, hvis det følger af reglerne for denne, og den fulde deltagerbetaling er endeligt opkrævet senest før afholdelse af prøve i det pågældende fag (eller sidste undervisningsdag, hvis faget ikke afsluttes med prøve).

Ved kortvarige forløb - som eksempelvis arbejdsmarkedsuddannelseskurser - vil det være naturligt med kun en opkrævning af den samlede fulde deltagerbetaling, dvs. både den almindelige deltagerbetaling og den del, der svarer til taxametertilskuddene. Fristen for betaling af denne opkrævning bør være forud for undervisningens start.

Ved længere forløb som eksempelvis hf-enkeltfag tilrettelagt over flere semestre kan ske en opdeling af den del, der svarer til taxametertilskuddene. En opdeling kan eksempelvis være pr. måned, pr. kvartal eller pr. semester. Ved en opdeling kan den del af den fulde deltagerbetaling, der svarer til taxametertilskuddene fordeles forholdsmæssigt på de enkelte opkrævningsperioder, eller det kan vælges at lade fordelingen bero på antallet af undervisningstimer i den pågældende periode. Fristen for betaling af de enkelte opkrævninger bør være forud for starten af undervisningen i de enkelte perioder. Den første opkrævning kan omfatte både den almindelige deltagerbetaling og den fastsatte andel af den del, der svarer til taxametertilskuddene for den første periode.

Deltagerne bør informeres om opkrævningerne og fristerne for betaling i forbindelse med deres tilmelding, samt vilkår ved deltagerens kursusafbrydelse.

Hvis en kursist med en videregående uddannelse afbryder sin deltagelse før undervisningens afslutning, kan der ikke ske opkrævning af betalinger for ikke påbegyndte perioder, hvis kursistens betaling har været opdelt. Hvis der er sket en samlet opkrævning for et længerevarende forløb, kan institutionen i sine vilkår for deltagerbetaling ved kursusafbrydelse have fastsat principper for tilbagebetaling af den samlede indbetalte deltagerbetaling. Det kan for eksempel være en forholdsmæssig tilbagebetaling i forhold til den del af undervisningen, der ligger efter kursistens framel- ding, evt. efter udløbet af det igangværende kvartal.

D. Håndteringen af allerede tilmeldte kursister til undervisningsforløb, der påbegyndes den 1. januar 2011 eller senere

Det vedtagne lovforslag forventes stadfæstet af Dronningen den 21. december 2010. Der forventes herefter at ske kundgørelse af ændringsloven (det vedtagne lovforslag) onsdag den 22. december 2010.

Loven vil træde i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende og have virkning fra 1. januar 2011. Loven forventes således at træde i kraft torsdag den 23. december 2010.

Det betyder, at alle uddannelsesforløb, der påbegyndes pr. 1. januar 2011 eller senere er underlagt de nye regler for deltagerbetaling, herunder fuld deltagerbetaling for kursister med en videregående uddannelse.

Kursisterne, der har tilmeldt sig et kursus inden lovændringen, skal orienteres om de nye regler og have mulighed for at afmelde sig kurset. Afmeldingen skal senest ske 31. december 2010, hvorfor orienteringen bør ske så hurtigt som muligt, hvis institutionen ikke allerede har informeret om forholdene. Såfremt kursisterne ikke ønsker at deltage i kurset som følge af de nye betalingsregler, skal de have refunderet deres eventuelle allerede betalte deltagerbetaling. Hvis personer med en videregående uddannelse fortsat ønsker at deltage i kurset, skal de opkræves yderligere betaling i overensstemmelse med den nye ordning, jf. afsnit C ovenfor.

Eventuelle spørgsmål til ovenstående rettes til fuldmægtig Jacob Sten Jensen, mail Jacob.Sten.Jensen@uvm.dk, direkte tlf. 3392 5493.

Med venlig hilsen

Bente Ørum
Kontorchef
Direkte tlf. 3392 5162
Bente.Oerum@uvm.dk